

הבטחת רבינו,
מי שישתדל
בהדפסת
ספריו יהיה
לו המזכיר
למליץ

הארי ההי

פנינים נפלאים מתורתנו של

המהרא"ל זיניץ

הגאון הביאריה לייב ציניץ זי"ע מפלאצק
גיליון שס"ח, פרשת אמור תשפ"ו

מכון להוצאה הרשה ומפוזרת
של ספרי מהרא"ל זיניץ זי"ע

ת.ד. 3498 אשדוד 77134
טל': 08-8648989
פקס: 08-8648686
tzintz@tzintz.org

סגולת ומעלת אמירת הקטורת

וְנָתַתְּ עַל הַמְעֲרֵכֶת לְבִנָּה זָכָה וְהִיְתָה לְלֶחֶם לְאַזְכָּרָה אֲשֶׁה לָהּ (כד, ז).

בעל הטורים מציין כי המילה 'זָכָה' מופיעה שלוש פעמים במקרא במסורה. הפעם האחת היא בפסוק שלפנינו העוסק בלחם הפנים 'וְנָתַתְּ עַל הַמְעֲרֵכֶת לְבִנָּה זָכָה'. הפעם השנייה היא בספר איוב (טז, ז) שם נאמר "וְתִפְלְתִי זָכָה", והפעם השלישית היא בענין קטורת הסמים "סָמִים וְגִבְנָה זָכָה" (שמות ל, לד ובעה"ט שם).

יש לבאר קשר זה על פי הידוע כי סגולת הקטורת היא להכרית את כוחות הטומאה הנקראים 'חיצונים' כדי שלא יתאחזו בשפע היורד לעולם (זוה"ק ח"ב ריח, ב ואילך). משום כך תקנו לומר את הקטורת גם לפני התפילה וגם לאחריה. הקטורת שאנו אומרים קודם התפילה נועדה להבריח את החיצונים כדי שלא יעכבו את התפילה עצמה מלעלות, ואילו הקטורת שאומרים לאחר התפילה נועדה להבריח אותם כדי שלא יתאחזו בשפע שהומשך והורד על ידי התפילה (פע"ח שער התפילה פ"ז).

על פי זה יובן היטב הרמז הטמון בשלושת הפסוקים הללו. בתחילה אנו מוצאים את הפסוק 'סָמִים וְגִבְנָה זָכָה' הרומז לאמירת הקטורת שלפני התפילה כדי לפנות את הדרך. לאחר מכן בא הפסוק 'וְתִפְלְתִי זָכָה' הרומז לאמירת הקטורת

זכה" המכוון לתפילה עצמה שעולה בטהרה וללא עכבות. ולבסוף, לאחר התפילה, שייך הפסוק "ונתת על המערכת" שעניינו כי על מערכת וסדר התפילה שכבר הסתיימה יש להוסיף שוב "לבונה זכה", לרמז לאמירת הקטורת שלאחר התפילה שנועדה לשמור על השפע שירד בזכותה.

מלא העומר - פרשת כי תשא

כל הפוסל - במומו פוסל

שָׁבֵר תַּחַת שָׁבֵר עֵינַי שֶׁן תַּחַת שֶׁן כְּאֶשֶׁר יִתֵּן מוֹם בְּאָדָם כִּן יִנָּתֵן בּוֹ (כד, כ).

אפשר למצוא בפסוק זה רמז, על פי המסופר בגמרא (קידושין ע, א) על אדם אחד שהיה רגיל לקרוא לאנשים 'עבדים', ובעקבות כך הכריז עליו רב יהודה בר יחזקאל שהוא עצמו עבד, משום שהכלל אומר שכל הפוסל אחרים - במומו שלו הוא פוסל.

וזהו שרמז הכתוב באומרו 'כְּאֶשֶׁר יִתֵּן מוֹם בְּאָדָם', שזוהי דרכו של בעל לשון הרע לדבר תמיד בגנותם של אחרים ולהצביע על מומיהם. ומאחר שאדם כזה פוסל את חבריו במום שנמצא למעשה בו עצמו, לכן עונשו המידתי הוא ש'יָנָתֵן בּוֹ', והמום שלו ייחשף ויתגלה לעין כל.

מלא העומר - פרשת תזריע

פניני דרוש

מדוע סופרים רק מ"ט יום ולא המישים

מעשינו ונעורר קדושה בכל מ"ט השערים שאנו כן סופרים, תימשך ההארה ממילא גם אל שער החמישים הנשגב.

'ספירה' - מלשון הארה

הסבר נוסף קשור למשמעות המילה 'ספירה', הנגזרת מלשון הארה זוהר כמו אבן ספיר. הכתוב מבטיח לנו שאם נקיים כראוי את 'וספרתם לכם' ונתקן את הימים הללו כך שישפיעו הארה בכל מ"ט השערים, אזי 'תספרו' ותרבו שפע של קודש גם ביום החמישים, שהוא כנגד שער החמישים.

לאור זאת, אילו היינו מתקנים את מעשינו בימים אלו ומכניס את לבבנו לקבלת התורה והמצוות בשלמות, היינו זוכים להיכנס למ"ט שערי הקדושה יחד עם שער הנו"ן שהוא בחינת יובל הגדול. לזה בדיוק התכוונ חז"ל באומרם 'אילו שמרו ישראל שתי שבתות', כשהם רומזים לתקופה שבין חג הפסח לחג העצרת. **אילו היו ישראל מתקנים כראוי את מ"ט הימים הללו כדי להיכנס בשערי הקדושה, מיד היו נגאלים. משום כך ימי הספירה מיועדים בעיקר לתיקון העוונות והפגמים שגרמנו בספרות העליונות בחטאינו, כפי שידוע מדברי האר"י.** בהתאם לכך ימים אלו הם גם ימי דין שבהם מתו תלמידי רבי עקיבא (יבמות סב, ב), שכן כאשר הזמן מסוגל וראוי לתשובה אך אין שבים בלב שלם, הרי שמידת הדין מתוחה. מסיבה זו הזהירו הקב"ה 'תמימות תהינה', כדי שלא נאבד חלילה אפילו יום אחד מבלי שנתקן אותו וניכנס דרכו לאחד משערי הקדושה. וזהו שאמרו חז"ל שהימים נחשבים תמימים ושלמים רק כאשר עושים את רצונו של מקום ומתקנים אותם כראוי.

'שיירי קומץ המנחה' - דרוש למתן תורה

וּסְפַרְתֶּם לָכֶם מִמִּחֶרֶת הַשֶּׁבֶת מִיּוֹם הַבִּיאְכֶם אֶת עֹמֵר הַתְּנוּפָה שֶׁבַע שָׁבָתוֹת תְּמִימוֹת תִּהְיֶינָה (כג, טו).

דרשו חז"ל (ויק"ר כח, ג) ששבתות אלו נקראות 'תמימות' רק כאשר ישראל עושים רצונו של מקום. עניין זה מתקשר למאמר הגמרא (שבת קיח, ב) שאילו שמרו ישראל שתי שבתות מיד היו נגאלים, ויש להבין מדוע נבחרו דווקא 'שתי שבתות'.

אפשר להסביר זאת על פי המשנה (עדות פ"ב משנה י) האומרת שמשפט רשעים בגיהנום נמשך מפסח ועד עצרת, כפי שנלמד מהפסוק 'מִמֵּדֵי שֶׁבֶת בְּשִׁבְתָּ' (ישעיהו סו, כג). מכאן פירשו שחג הפסח עצמו נקרא 'שבת', כשם שנאמר 'וּסְפַרְתֶּם לָכֶם מִמִּחֶרֶת הַשֶּׁבֶת... עד מִמִּחֶרֶת הַשֶּׁבֶת הַשְּׁבִיעִית תִּסְפְּרוּ חֲמִשִּׁים יוֹם'. וכבר תמחו רבים מדוע מציינת התורה ספירה של חמישים יום, בשעה שבפועל אנו סופרים ארבעים ותשעה ימים בלבד.

מצוות ספירת העומר נועדה להמשיך שפע של קדושה לארבעים ותשעה שערי בינה

התשובה טמונה בכך שכל מצווה שאנו מקיימים מעוררת שפע וקדושה בעולמות העליונים, וזאת גם אם איננו משיגים בשכלנו את עומק התיקונים והייחודים שנעשים על ידה. כיוון שכונתנו לטובה, המצווה פועלת את כל מה שבכוחה לפעול, שהרי הקב"ה מצרף מחשבה טובה למעשה. **מצוות ספירת העומר נועדה להמשיך שפע של קדושה לארבעים ותשעה שערי בינה, ומסיבה זו לא נצטוונו לספור את היום החמישים, שכן מצידנו אין לנו כל השגה בשער החמישים. עם זאת, אם ניטיב את**

חדש!

ניתן לשמוע בכל שבוע דבר תורה מרבנו המהרא"ל ציניץ על פרשת השבוע,

מפי המשפיע הרב הגאון רבי ברוך שוורץ שליט"א **08-8648989** שלוחה 5
מרבני המכון ומו"ץ באוצר הפוסקים

פניני המהרא"ל על פרקי אבות

- פרק ד' -

על פי דרך מוסר זו יש לפרש את הפסוק (דברים כא, י) 'פי תצא למלחמה על אֹיִבֶיךָ וְנִתְּנָה ה' אֱלֹהֶיךָ בְּיָדְךָ וְשִׁבִית שְׂבִי'. יש לשים לב כי הפסוק פותח במילה 'אויבך' שהיא בלשון רבים, אך מסיים במילה 'ונתנו' שהיא בלשון יחיד. כמו כן, בילקוט שמעוני מובאת דרשה על כך האומרת 'על אויבך - כנגד אויבך', וגם דרשה זו דורשת ביאור.

הסבר הדבר הוא ש'אויבך' היוצאים למלחמה הם אותם מוזיקים רבים שנבראו מחמת העונות. ואם מחנה זה עומד בשיעור שווה כנגד מחנה המלאכים מליצי היורש שנבראו בזכות המעשים הטובים, אזי באה ההבטחה של 'ונתנו' בלשון יחיד. כלומר, אפילו על ידי תוספת של מלאך אחד בודד שיווצר על ידי מעשה מצוה, יינתן בידך כל מחנה אויבך ותוכרע הכף לטובה.

משום כך אמר הילקוט 'כנגד אויבך', ללמדנו שהפסוק מדבר בדיק בשעה שמחנה מליצי היורש עומד שווה בשווה כנגד מחנה האויבים, שאז מצוה אחת ומלאך אחד בלבד יכולים להכריע את הכל לטובה.

שכרם של בעלי התשובה

יפה שעה אחת של קורת רוח בעולם הבא מכל חיי העולם הזה (אבות ד, יז).

כידוע, ישנם אנשים שהקב"ה נותן להם את עונשם כבר בעולם הזה כדי למרקם בייסורים, ועל ידי כך יזכו לקבל שכר שלם לעולם הבא. לעיתים קורה שאדם רשע מחליט לשוב בתשובה שלמה, והנה לאחר זמן עושים עמו טובה מן השמיים ומשלמים לו בעולם הזה על עבירותיו בייסורים קשים ומרים כדי למרק את חטאיו.

במצב כזה, עלולה עשיית התשובה להיראות לאותו אדם כאילו היא עומדת בעוכריו. שכן הוא מפסיק ליהנות מן העולם שאליו היה רגיל בטרם החליט לשוב בתשובה, ומחמת כן הוא עלול חלילה להתחרט בדעתו על תשובתו.

לאדם זה אומרת התורה (דברים כא, יד) 'זִמְכָר לֹא תִמְכְּרֶנָּה בְּכֶסֶף לֹא תִתְעַמֵּר בָּהּ תַּחַת אֲשֶׁר עִנִּיתָהּ'. המילה 'בכסף' נדרשת כאן מלשון כיסופין והשתוקקות לתאוות העולם הזה. בכך אומרים לאותו בעל תשובה שאל לו לוותר על התשובה שכבר עשה רק משום שבאו עליו ייסורים ועינויים, כפי שנאמר 'תחת אשר עניתה', או משום שהוא שוב כוסף לתאוות העולם. אדרבה, כדאי וראוי לו לסבול את הייסורים שתחילתם מרה וסופם אור גדול, **שהרי יפה שעה אחת של קורת רוח בעולם הבא מכל חיי העולם הזה.**

הריצה למצווה היא הבריחה מן העבירה

הוֹי רֵץ לְמִצְוָה קְלָה קְלָחְמוּנָה וּבִרְחַ מִן הָעֲבֵרָה (אבות ד, ב).
יש לשאול שלכאורה היה על התנא לומר זאת בלשון ציווי 'וברח מן העבירה' ולא בלשון הווה באומרו 'וברח'.

התשובה לכך היא כי התנא מלמדנו שבעצם זה שהאדם רץ למצווה קלה, הרי הוא כבר בורח מן העבירה. שהרי אם היה מתעצל ולא היה רץ לקיים את אותה מצוה קלה, היתה עבירה בידו על כך שאינו מקיים את המצווה. נמצא אפוא שבעצם הריצה לקיום המצווה, הוא בורח מאליו מן העבירה.

להיזהר מביטול תורה

אם כִּטְלָת מִן הַתּוֹרָה יֵשׁ לָךְ בְּטִלִים הֲרַבָּה כְּנֶגְדְךָ (אבות ד, י).

היצר הרע גורם לאדם ביטולים שונים ומשונים מן התורה, כדי שלא יזכה לה כלל. לכן אומר התנא לאדם שלא יתעצל ויחשוב בליבו 'לכשאפנה אשנה', כי אם בטלת מן התורה מחמת סיבה כלשהי, הלא יש לך בטלים הרבה כנגדך והיצר ימציא לך עוד סיבות רבות דומות להתבטל.

כך אמר הפסוק (קהלת יא, ד) 'שְׁמֵר רִוַח לֹא יִזְרַע וְרָאָה בְּעֵבִים לֹא יִקְצוֹר', ללמדנו שיש אדם שהוא בבחינת 'שומר רוח' הממתין ובודק איזו שעה אין בה כלל רוח והיא טובה וראויה לזריעה. אך אדם כזה לא יזרע לעולם, כיוון שתמיד ישנו משב רוח כלשהו.

דברי קהלת אלו הם משל ברור ללימוד התורה. אם סיבה כלשהי מהווה עילה מספקת לביטול תורה, הרי שלעולם ועד יימצאו לאדם סיבות נוספות להתבטל ולא ללמוד, ועל כן אין לו לאדם לומר לכשאפנה אשנה.

מלאך אחד מכריע את הכף

כָּל הָעוֹשֶׂה מִצְוָה אַחַת קוֹנֶה לוֹ פְּרָקְלִיט אֶחָד וְכָל הָעוֹבֵר עֲבָרָה אַחַת קוֹנֶה לוֹ קְטִיגוֹר אֶחָד (אבות ד, יא).

דברי המשנה הללו משמשים כטעם לדברי חז"ל שהאדם נדון אחר רובו. אם רובו זכויות הרי הוא זכאי, ואם חלילה רובו חובות הוא חייב. היות שעל ידי כל מעשה שאדם עושה נברא מלאך, הרי שאם רבו המלאכים הטובים הם מנצחים את המלאכים הרעים, כפי שמדרך הטבע הרוב מנצח את המיעוט. ואם חלילה המצב הפוך, הרי שהתוצאה הפוכה.

פניני ישועות

נס השחרור המהיר בזכות ההבטחה להגדיל את ההו"ק

אבל כיהודים מאמינים, אנו יודעים שכוחה של הצדקה בוקע רקיעים. מתוך דאגה לקרובת משפחתי, החלטתי בבחינת 'מוסיף והולך' לעשות מעשה. קיבלתי על עצמי ואמרתי: 'ריבונו של עולם, אם בסייעתא דשמיא היא תזכה להשתחרר מבית החולים עוד השבוע, כנגד כל הסיכויים - אגדיל את סכום הוראת הקבע החודשית שלי למכון, כהודיה וזכות נוספת'.

הישועה הגיעה במהירות בלתי נתפסת. יום אחד בלבד לאחר אותה קבלה טובה של הגדלת התרומה, התרחש הפלא. בניגוד גמור לכל התחזיות הרפואיות, מצבה התייצב והשתפר פלאים, והרופאים המופתעים התמו על מכתב השחרור!

כשהיא חזרה לביתה לשלום, מיהרתי לקיים את הבטחתי, להגדיל את הוראת הקבע ולזעוק ממעמקי הלב את מה שמרגיש כל מי שחוה נס כזה: הודו לה' כי טוב, כי לעולם חסדו!"

אחד מתורמי המכון משתף בנס גלוי של השגחה פרטית שאירע ממם בימים אלו:

כבר תקופה ארוכה שאני נושא תפילה מעומק הלב עבור קרובת משפחה יקרה הזקוקה לרפואה וישועה. כדי לעורר עליה רחמי שמיים מרובים, לקחתי על עצמי מזה זמן הוראת קבע חודשית לטובת הוצאת ספרי רבנו המהרא"ל צינץ זי"ע, ואת זכות החזקת התורה הקדשתי לרפואתה השלמה ולבריאותה האיתנה.

באמצע השבוע האחרון, התבשרנו לפתע על החמרה פתאומית במצבה. היא הופנתה בדחיפות לאשפוז בבית החולים, והידיעה עוררה בקרב המשפחה דאגה רבה. על פי הנתונים הרפואיים והערכות הצוות במחלקה, היה נראה בבירור כי צפויה לה תקופת אשפוז, השגחה וטיפול ממושכים. האפשרות שתשתחרר לביתה עוד באותו השבוע נראתה רחוקה מאוד, וכלל לא מסתברת על פי דרך הטבע.

ניתן להזמין חינם את ספרי רבנו לבתי מדרש וישיבות

08-864-89-89

ארה"ב: 718-2592395

**להשתתפות בהדפסת הספרים לקיום
צוואתו של הגאון זי"ע ולזכות בהבטחתו**